

Jasno, a tudi preprosto in strpno

Porazdelitev stroškov za komunalne storitve med vse stanovalce — pomanjkljivi dogovori na zborih stanovalcev so pogosti povzročitelji sporov v stanovanjskih hišah

V stanovanjskih hišah se stanovalci često sprašujejo, kdo je pristojen za določitev akontacije na stroške obratovanja hiše, oziroma za razdelitev nastalih stroškov v zvezi porabo vode, elektrike za skupne naprave in podobno, tj. stroške, ki se ne merijo s posebnimi merilnimi napravami.

Veljavni zakon o stanovanjskem gospodarstvu med opravili hišnega sveta določa, da hišni svet:

- določa višino stroškov za obratovanje stanovanjske hiše;
- odloča o razdelitvi stroškov za vodo, odvoz smeti, dimnikarske storitve, ogrevanje in podobno, če se s posebnimi merilnimi napravami ne more določiti njihova višina.

V zvezi z določanjem višine stroškov za obratovanje hiše je treba opozoriti tudi na določilo, ki pravi, da zbor stanovalcev določa letni proračun stroškov obratovanja hiše. Ob upoštevanju pristojnosti zbora stanovalcev je šele bolj razumljivo, da lahko hišni svet določa višino stroškov obratovanja le v okvirih sprejetega letnega proračuna.

V zvezi z določbo o razdelitvi stroškov pa je treba poiskati pojasnilo v kometarju k zakonu. Ta namreč pojasnjuje, da je v zvezi z »razdelitvijo stroškov« razumeti pristojnost hišnega sveta za fizično delitev dejanskih stroškov med zavezancem na podlagi meril.

Ker pa zakon ne daje hišnemu svetu pravice, da bi določal tudi merila, je razumeti, da je to v pri-

stojnosti najvišjega samoupravnega organa v hiši, to je zbora stanovalcev. Za kakšna merila se stanovalci na zborih dogovorijo je torej odvisna predvsem od njih samih in stališč, ki jih zavzemajo. Na osnovi primerjav različnih odločitev zborov stanovalcev vidimo, da se sprejeta merila zelo razlikujejo. Nekatere razdelijo stroške za vodo na vse osebe v hiši. Se posebej dosledni so pri evidentiranju dojenčkov, celo mačk ne pozabijo, druge pa komaj da evidentirajo odrasle osebe. Stroške porabe skupne elektrike ter čiščenja hodnikov in stopnišč delijo najpogosteje po številu oseb, ponekod pa uporabljajo za merilo tudi stanovanjsko površino, ki je za obračun preprostejša, ker je konstantna.

Delitev stroškov na stanovanjsko površino opravičujejo z logiko, da so v večjih stanovanjih družine z več člani; delitev po osebah pa s trditvijo, da so povzročitelji stroškov vedno le osebe (prižigajo luči, hodijo po hodnikih in jih mažejo, vozijo se z dvigali...).

Vsaka trditev ima svoje razumne meje, ki pa jih morajo stanovalci postaviti tam, ko uporabnik stanovanja ne more več

vplivati na stroške, ki nastajajo brez njegove volje.

Dosedanji stanovalci v večini primerov niso nikoli mogli vplivati na izbiro svojega stanovanja glede na lego v hiši, pogosto niti tudi na izbiro objekta ne. Izhajajoč iz te ugotovitve, bi se morali zavedati, da bi se nekateri stroški morali deliti bolj po načelu vzajemnosti kot obračuna dejanskih stroškov. Npr.: večji porabnik skupne elektrike so dvigala in motorji za pogon vodnih črpalk v kotelnicah. Po primerjavi povzročitelja stroškov bi se stanovalci v prvih treh nadstropjih odpovali teh obveznosti, ker do njih potiska vodo pritisk iz vodnega omrežja, dvigal bi se odpovali, ker lahko hodijo peš in podobno.

Takšna razmišljanja tudi res pogosto vplivajo na odločitev o razdelitvi stroškov, a nasrečo v večini primerov le zmaga preudarnost in pravičnost, ki je večini stanovalcev naše socialistične družbe lastna in jo znajo izpričevati tudi pri vzpostavljanju dobrososedskih odnosov v stanovanjskih hišah.

Tam pa, kjer se ne morejo dogovoriti, velja odločitev, ki jo je sprejela večina stanovalcev na pravno veljavnem zboru stanovalcev.

Glede na dejstvo, da je zbor stanovalcev v stanovanjski hiši najvišji samoupravni organ, posameznik nima možnosti pritožbe na višjo instanco, temveč mu preostane le pot na sodišče. Vsakdo, ki je imel kakršnokoli oprek pri sodnih obravnavah, pa bo takšno pot odsvetoval, dokler niso uporabljena vsa razumna sredstva dogovornega. Pa ne zato, da bi se bali sodišča ali da bi dvomili v njegovo pravično razsodbo, temveč zato, ker si sicer dobri sosede zaradi malenkosti, ki jih želijo rešiti na so-

dišču, postanejo v sodnem procesu nasprotniki in uporabijo vsa mogoča in nemogoča sredstva, da bi dokazali »svoj prav«, rezultat razsodbe pa je tak, da stranka, ki v pravdi ne uspe, svoje nezadovoljstvo izraža v sovratvu do druge stranke.

V neki hiši na Kodeljevem hišni svet vztraja, da morajo stanovalci plačati strošek vode po osebi ne glede na to, če pravočasno odjavijo svojo odostnost, ki traja mesec, dva ali celo več. Dopis, s katerim stanovalci išče zaščito pri stanovanjski skupnosti in ki me je vzpodbudil k temu pisanju, ne more pojasniti vseh vzrokov, ki so vplivali na odločitev zbora stanovalcev, je pa tipičen za pogoste spore v hišah. Najpogosteje ne gre za denar, kot zagotavljajo »oskrbovanci« — gre za pravično razdelitev stroškov. Zbor stanovalcev mora v takšnem primeru zahtevati od hišnega sveta, da izdela predlog meril o razdelitvi stroškov, pri čemer mora upoštevati tudi, za koliko časa najmanj se lahko odjavijo osebe, kako pravočasno se odjavijo, katere obiske sorodnikov so stanovalci dolžni prijaviti (tiste, ki pridejo na obisk za 3 dni, 14 dni ali več) in podobno, kar po izvedeni obravnavi stanovalcev sprejemajo na zboru stanovalcev.

Osnovno načelo delitve stroškov, ki ga je treba vedno upoštevati, pa je, da nosi večje breme stroškov tisti, ki več rabi in naj zato tisti, ki ničesar ne rabi, nosi le minimalne stroške, če že ni povsem oproščen njih plačevanja.

O vseh merilih pa se je treba dogovoriti pravočasno, še preden pride do sporov, kajti le tako se bomo zanje odločali pravično, da ne bomo gledali na konkretne osebe.

Če pa pride do spora, še preden so merila dogovorjena, je za stanovalce najprimernejše, da se odločijo za merila, ki so jih druge že sprejele, seveda upoštevajoč vse posebnosti svoje hiše.

V. MOHAR

ZRVS je aktivna

Dobre priprave izvajalcev splošnega in strokovnega pouka rezervnih vojaških starešin zagotavljajo boljše uspehe tudi pri praktičnih vajah na terenu.

VILKO SLUGA

NADALJNJE PODRUŽBLJANJE

Aktualne naloge pri razvoju telesne kulture

Pravkar se zaključujejo javne razprave o aktualnih nalogah pri nadaljnjem razvoju telesne kulture v SR Sloveniji. Problemska konferenca SZDL Slovenije naj na podlagi predlogov, stališč in sklepov znova ugotovi tiste aktualne naloge še iz leta 1973, ki izkazujejo pripravljenost delovnih ljudi in občanov, telesnokulturnih delavcev in športnikov, da se neposredno vključijo v oblikovanje telesnokulturne politike in v njeno hitrejšo samoupravno preobrazbo. Gre tako za vsebinske kot organizacijske spremembe, ki so dobile svoj konkreten izraz v zakonu o telesnokulturnih skupnostih in v samoupravnem sporazumu o uresničevanju nekaterih pomembnih zadev nadaljnjega razvoja telesne kulture v SR Sloveniji, do katerih imamo tudi sprejeta družbenopolitična stališča.

Sedaj je zlasti nujno opredeliti tiste zadeve, ki so pomembne za nadaljnje celovito podružbljanje telesne kulture, za njeno resnično samoupravno preobrazbo, seveda povezano s sprejetim srednjeročnim razvojnim programom. Zato se opredeljujemo za stališča in sklepe problemske konference SZDL — ta pa so:

- Razvijanje oblik telesnokulturne dejavnosti je potreba in sestavni del družbene zavesti.

- Potrebna je še nadaljnja samoupravna preobrazba v telesni kulturi in integracija z združenim delom kot pogoj za njen razvoj.

- Delovni ljudje in občani kot ustvarjalci sredstev, nosilci in uporabniki so dejanski oblikovalci delovnih programov in razvoja telesne kulture.

- To delovanje in organiziranost nosilcev mora biti v celoti povezano in zasnovano na delegatskih razmerjih.

- Temelj zagotavljanja materialne podlage je še vedno svobodna, neposredna menjava dela.

- Načrtovanje potreb v telesni kulturi mora biti usklajeno tudi z vsemi drugimi družbenimi dejavnostmi.

- Množičnost ostaja še naprej osrednja naloga v razvoju naše telesnokulturne dejavnosti.

- V okviru preobrazbe vzgoje in izobraževanja je zagotoviti še večjo strokovnost in kakovost dela ter tako ustvarjati še boljše materialne in kadrovske možnosti za svobodno telesno vzgojo.

- Center športno-rekreativne dejavnosti mora postati krajevna skupnost, ki naj tudi prevzame odgovornost za telesnokulturno delovanje krajanov.

- Pri množičnosti pa je pospeševati in širiti telesnokulturne dejavnosti, ki razvijajo in krepijo psihofizične sposobnosti.

- Nosilci dela s perspektivnimi vrhunskimi športniki so še vedno ŠSD, OTKO, društva.

- Zagotoviti moramo racionalno izkoriščanje materialnih in kadrovskih možnosti v vrhunskem športu ter zagotoviti financiranje na samoupravnih temeljih.

- Perspektivne in vrhunske športnike velja tudi v prihodnje še odločneje in vsestransko podpirati ne glede na športno panogo.

- Posebno pozornost je treba v srednjeročnem obdobju nameniti telesnokulturnim objektom, da bodo res funkcionalni.

- Ker zahteva delo pri telesni kulturi, zlasti v vrhunskem športu, visoko stopnjo strokovnosti, je treba še načrtneje razvijati raziskovalno in znanstveno delo, ki mora biti jasno povezano s praktičnim delom športnikov.

- Organiziranost in odgovornost izvajalcev telesnokulturne politike morata biti taka, da bosta resnično sposobna prevzemati in uresničevati dogovorjene naloge v športni rekreaciji in vrhunskem športu.

- Delo mora biti javno, programi pa taki, da izražajo interese in potrebe članstva. V ta namen moramo na vseh ravneh

razvijati delegatska razmerja, uveljavljati načela kolektivnega dela, vodenja in odgovornosti in večati skrb za idejnopolitično ter vzgojno delo.

— Upreti se moramo vsem pojavom, ki niso v skladu s športno moralo in vrednotami socialistične samoupravne družbe (tekmovalni sistemi, doseganje vrhunskih rezultatov za vsako ceno itd.).

— V vsem tem procesu imajo pomembno vlogo tisk, radio in TV. Pozornost teh sredstev ob-

veščanja mora biti usmerjena k uveljavitvi temeljnih vrednot naše socialistične samoupravne družbe in telesne kulture v njej.

— Družbenopolitično odgovornost na podlagi takih stališč in sklepov prevzamejo TKS, ZTKO, OZKO, OK SZDL in njihovi sveti za telesno kulturo. Dolžnost vseh je, da stalno spremljajo in uresničujejo sprejeta stališča in sklepe, da vsaj enkrat letno razpravljajo o razmerah v telesni kulturi in ustrezno ukrepajo.

HP Kolinska pristopila k YU ski-poolu

Prejšnji mesec sta glavni direktor HP Kolinske Jože Počivavšek in direktor alpske reprezentance Tone Vogrinec slovesno podpisala pristop Kolinske k YU ski-poolu. Tako je HP Kolinska četrta delovna organizacija, ki ne proizvaja smučarske opreme (poleg Gorenja, Radenske in Slovina), ki namenja določena sredstva v sklad za financiranje našega vrhunškega smučanja. Po sprejemu so se naši smučarski reprezentanti v krajšem prijetnem pomenku zadržali z delavci HP Kolinske. Na sliki: Direktor HP Kolinske Jože Počivavšek izroča pogodbo v podpis direktorju alpske reprezentance Tonetu Vogrincu Mladen Loboda

Orodjarji na VI. proizvodnem tekmovanju gradbenih delavcev Slovenije v Grosupljem

VI. PROIZVODNO TEKMOVANJE GRADBENIH DELAVCEV SLOVENIJE

Spretno, hitro in kvalitetno

V okviru praznovanja dneva gradbenice je SGP Grosuplje v Grosupljem izvedlo že šesto proizvodno tekmovanje gradbenih delavcev Slovenije. V osnovnih gradbenih poklicih — zidarji, tesarji, železokrivci in orodjarji — se je letos pomerilo kar 56 ekip iz 18 delovnih organizacij. To kaže na vse večje zanimanje za tovrstna tekmovalna srečanja, ki pa še vseeno močno zaostajajo za športnimi igrami gradbenice (letos so izvedli že XXX. igre, katerih se je udeležilo 50 gradbenih podjetij, vsa prejšnja leta pa čez sto).

Vsaka ekipa je imela dve uri časa za rešitev svoje naloge. O tem, kdo je bil najbolj precizen, so odločale komisije, ki so imele zares polne roke dela. Spretnost pri sestavljanju odrov, hitrost pri zabijanju žebelja, natančnost pri krivljenju armature in kvaliteta pri zidanju so bili cilji vseh ekip.

Po komisijem pregledu dela vsake ekipe je bilo ugotovljeno, da ima najboljše zidarje Stavbar Maribor, tesarje Konstruktor Maribor, železokrivce Grosuplje in orodjarje Pionir Novo mesto.

V skupni uvrstitvi pa so si najboljše ekipe razvrstile takole: 1. Stavbar Maribor, 2. Konstruktor Maribor, 3. Grosuplje Grosuplje, 4. Stavbnik Koper in 5. Primorje Ajdovščina.

Ljubljanska gradbena podjetja so se torej letos slabše uvrstila, saj je Slovenija četrta — Tehnika šele na osmem mestu. Obnova na desetem, Gradis na petnajstem mestu itd.

Besedilo in slika C. PAVLIN